

Tíðindi til føroyingar uttanlanda stuðla av tí føroysku sjómanskirkjuni.

Harðar hvirlur í nakrar dagar afturat

01.01.2017 (10:42)

Fleiri minni lágtrýst yvir Norðhavinum fara í ein eystan og vikna, men køld luft streymar áhaldandi oman yvir Føroyar av norðri og útnyrðingi. Mánadagin fer eitt lágtrýst norðan fyri Ísland í ein eystan og lýggjari luft kemur inn yvir Føroyar av vestri. Týsdagin liggur lágtrýstið í ein landnyrðing úr Føroyum og fer síðani í ein landsynning. Hetta ger, at køld luft streymar inn yvir Føroyar av norðri. Mikudagin fer ein hátrýstsryggur framvið Føroyum av vestri, men seinni koma brúgvæløg við regni og vindi inn yvir landið av vestri og útsynningi.

Í dag

Stívt andøvs gul upp í hvassan vind av norðri og útnyrðingi, 10 til 15 m/s, sum eitt skifti øtlar í hvassan vind ella skrið, 15 til 20 m/s. Í hvirlunum verður hvassur stormur. Út á dagin makar hann spakuliga vindin niður í andøvs gul upp í ein strúk í vindi, 8 til 13 m/s. Samdrigið og kava-, vátaslettings- ella heglingsæl. Í nátt gul til stívt andøvs gul av útnyrðingi, 5 til 10 m/s, í støðum upp í strúk í vindi, 13 m/s. Samdrigið og okkurt einkult vátaslettings- ella kavaæl. Hitin millum frostmarkið og 4 hitastig.

Í morgin

Gul til stívt andøvs gul av vestri og útnyrðingi, 5 til 10 m/s, eitt skifti upp í strúk í vindi, 13 m/s. Yvirhøvdur turt og onkrir sólgloftar fyrrapartin, men seinni fyri tað mesta skýggjað. Hitin millum 3 og 7 stig. Í annaðkvöld og týsnáttina øtlar hann vindin í strúkur í vindi upp í skrið av vestri, 13 til 18 m/s, við hørðum hvirlum. Tað verður skýggjað og támut og regn av og á. Hitin millum 5 og 8 stig.

Týsdagin

Strúkur í vindi upp í skrið av vestri, seinni útnyrðingi, 13 til 18 m/s, við hørðum hvirlum. Samdrigið og okkurt æl. Hitin millum 4 og 8 stig. Um náttina makar hann vindin í stívt andøvs gul upp í hvassan vind av útnyrðingi og norðri, 10 til 15 m/s. Samdrigið og møguliga ælaveður, kanska við vátaslettingi ella heglingi. Hitin millum 1 og 5 stig.

Mikudagin

Stívt andøvsugl upp í hvassan vind av norðri og útnyrðingi, 10 til 15 m/, sum makar niður í lot til andøvsgul av vestri, 3 til 8 m/s. Yvirhøvur turt og sóglottar. Hitin millum 2 og 5 stig. Um kvøldið og náttina øtlar hann vindin í andøvsgul upp í ein strúk í vindi av vestri og útsynningi, 8 til 13 m/s. Skýggjað og regn av og á og hitin millum 5 og 8 stig.

Hósdagin

Stívt andøvsgul upp í hvassan vind av útsynningi, 10 til 15 m/s, sum um náttina hækkar í ein vestan. Skýggjað og stundum regn. Hitin millum 5 og 9 stig, um náttina millum 2 og 5 stig.

Fríggjadagin

Stívt andøvsgul upp í hvassan vind av vestri og útnyrðingi, 10 til 15 m/s, sum í løtum makar nakað. Tað klárar í, men framvegis okkurt æl, lutvíst við vátaslettingi ella kava. Hitin millum frostmarkið og 3 hitastig.

In.fo

Maersk Oil ger klárt til at steingja Tyra-økið

Tyra-økið í Norðsjónum - ið stendur fyri 90 prosentum av donsku gassframleiðsluni - stendur nú til at verða latið aftur 1. oktober 2018. Orsøkin er, at møguleikar ikki hava verið fyri eini avtalu við statin, ið ger eina endurbygging av økinum lønandi.

Ein endurbygging, ið fer at kosta útivið 30 miljardir krónur, er neyðug, tí havbornurin undir økinum søkkur sum avleiðing av gassframleiðsluni. Men eigarin av økinum, Dansk Undergrunds Consortium, er ikki til reiðar at gera miljardaílguna undir núverandi rammukorum, og hevur tí heitt á stjórnina um at broyta korini.

Samráðingarnar um nýggj rammukor hava higartil verið úrslitaleysar, og tí upplýsir Maersk Oil, ið er fyrstøðufelag á økinum, í dag í eini fráboðan til gassmarknaðin, at Tyra-økið væntandi verður latið aftur.

Maersk Oil fer tó at halda fram við samskiftinum við stjórnina um korini fyri framtíðar orkuframleiðslu í danska partinum av Norðsjónum, herundir eisini møguliga endurbygging av Tyra økinum.

Orsøkin til, at fráboðanin um afturlatingina kemur nú, eru ES-reglurnar um, at størri broytingar í orkuveitingini skulu fráboðast í góðari tíð.

Kelda: Maersk Oil/maritimedanmark.dk

Antares.fo

Størvini ikki í vanda

Størvini í frálandsvinnuni eru ikki í vanda, um limirnir hjá Skipara- og navigatørfelagnum ikki fara niður í løn, sigur formaðurin í felagnum

Kreppan í frálandsvinnuni trýstir hýrurnar hjá føroysku navigatørunum. Men sáttmálalønin skal hava frið, slær Skipara- og navigatørfelagið fast.

Ískoytini, sum navigatørarnir fáa, fær felagið hjá teimum einki gjørt við. Men sáttmálalønin skal hava frið, sigur formaðurin í Skipara- og Navigatørfelagnum.

Nú so lítið er at gera í frálandsvinnuni, hevur føroyskt reiðarí, sum eigur frálандsskip, spurt felagið, um ikki ber til at lækka lønirnar. Men felagið sigur kortanei.

Kelda: kvf.fo

Antares.fo

Gott nýggjár!

Vit á Antares.fo ynskja lesarum, stuðlum og viðskiftafólki annars eitt gott og eydnuberandi nýggjár.

Somu ynski fara til allar føroyingar, burturi og heima.

Vit herja á aftur í 2017!

Antares.fo

Væleydnað Jobmatch

30.12.2016 - 14:17

Tíðindaskriv: - Knap 500 fólk vitjaðu Jobmatch í Norðurlandahúsinum í gjár, og tað eru vit sera væl nøgd við, serliga tá hugsað verður um, at veðrið ikki var av tí besta, sigur Katrin I Gregersen, samskipari av Jobmatch starvsstevnuni.

Hon hevði eisini høvið til at tosa við flestu fyrirkomandi og stovnarnar, áðrenn tiltakið endaði í gjárkvøldi, og sum skilst, so vóru luttakararnir væl nøgdir.

- Tey flestu søgdu seg hava fingið nógv burtur úr, og longu nú hava meira enn helmingurin av luttakarunum teknað til starvsstevnuna næsta ár, so tað bendir á nøgdsemi, staðfestir Katrin.

Tey vitjandi á Jobmatch fáa í næstu viku høvið til at eftirmeta tiltakið.

Næsta ár verður starvsstevnan fríggjadagin 29. desember í Norðurlandahúsinum.

Nordlysid.fo

Nakrar hugleiðingar um toskin á Flemish Cap

30.12.2016 - 14:34

Kom at hugsa um hvussu erkvisnir vit føroyingar eru inn á aðrar, tá sett verða "protektionistisk" tiltøk móti okkkum. Frá t.d. E.U. og øðrum.

Men avreiðingargjaldinum uppá uppsjóvarfisk, lovprísa vit?

Vit hava seinni árin fingið kvotu á Flemish Cap. Hon er partur av rossahandlinum, í býtinum av makreli. So línubátar yvir 110 tons, fáa hana í sín part, meðan trolarar verða kompenseraðir á annan hátt. Hinir undir 110 tons, sleppa framvegis ikki at smyrja knívin.

Kvoturnar á Flemish Cap, hava bátar higartil kunna fiska frítt, landa frítt og selt frítt. Frá 2017 verður hetta broytt, nú skal avreiðingargjald eisini leggjast á her.

Havi roynt at fingið uppspurt, hvussu stórir stórir partur av frysta fiskinum av Flemish Cap, verður víðari virkaður í Føroyum. Higartil uttan úrslit. Meting mín er, at lítil partur fer inn á Føroysku flakavirkini. Møguliga 20%. Hví? Vit eru ikki kappingarførir.

Nú skulu skipini tvingast til, at allur fiskur kemur heim til Føroyar. Verður boðin út í Føroyum.
Ein eyka útreiðsla uppá einar 3 – 4 kr.kg.

Verður so meir virka á Føroysku flakavirkjunum 2017? Loyvi mær at ivast.

Vinnarar: Flutningsfeløgini, sølufeløgini og onnur.

Taparar: Teir toskin toga inn um rulluna og teir sum stálið eiga.

Gevur móguliga meining, at verða "protektionist". Um toskurin kundi givið 3- 4 kr.kg. í løn inni á ymisku virkjunum.

Men verða "protektionist", bert fyri, at enn fleiri Føroyingar skulu síggja hvussu ein "Newfoundlands" toskur sær út, tykist ikki sørt margháttligt.

Vinarliga

Absalon í Buð

Nordlysid.fo

U21 landsliðið hjá monnum úttikið

30.12.2016 - 16:36

Føroyska liðið, sum komandi vikuskifti 6 - 8. januar skal spæla HM undankappingardystir á heimavølli í høllini á Hálsi er úttikið. Teir sekstan sum skulu umboða Føroyar eru:

Niklas Simonsen, Skjern Håndbold

Hørður Trygvason, SG Flensburg-Handewitt

Rói Berg Hansen, Neistin

Torkil Hentze, Neistin

Helgi Hildarson Hoydal, H71

Hilmar Leon Jakobsen, H71

Jónas Gunnarson Djurhuus, H71

Pætur Thomsen, H71

Brandur Halgirsson, SG Flensburg-Handewitt

Fríði Hammer Weyhe, KÍF

Pætur Johansen, StÍF

Kjartan Johansen, Team Sydhavsøerne

Áki Egilsnes, TMS Ringsted

Sjúrdur Olsen, VÍF

Teis Horn Rasmussen, Neistin

Pætur Mikkjalsson, Neistin

Føroyar eru í ból 7 saman við Sveis, Ísrael og Finnlandi. Sveis, sum Føroyar hefur spælt og tapt móti áður, er seeda ovast og verður mett sum sterkasta liðið í bólkinum. Ísrael kenna vit ikki so væl, meðan Føroyar fyrr hefur møtt og vunnið á finska liðnum. Dystarskráin er hendan

Fríggjadagin 6. jan

Kl. 18.00 Ísrael – Finnland Kl. 20.00 Sveis - Føroyar

Leygardagin 8. jan

Kl. 16.00 Finnland – Sveis Kl. 18.00 Føroyar - Ísrael

Sunnudagin 9. jan

Kl. 15.00 Sveis – Ísrael Kl. 17.00 Føroyar - Finnland

Spælt verður um eitt pláss í HM endaspælinum, sum verður í Algeria í summar.

Venjarar hjá liðnum eru Kári Nielsen, Ingi Olsen og Bogi Henriksen. Jákup Durhuus er liðleiðari og Beinta Bendix Laursen fysioterapeut.

Nordlysid.fo

Dýra Landsbanka-floppið

30.12.2016 - 21:27

Ein almennur stovnur verður til tveir, vit fáa 7 eftirlit ístaðin fyri 6 og 3 nevndarlimir verða til 21. Kostnaður 9 mió. og vit fáa í besta lagi tað sama.

Skattgjaldarin verður fátækari og alt verður betur, siga tey. Tá vit høvdu Landsbankan, høvdu vit fleiri bankakreppur og eingin ávaring. Landið misti eisini milliónir av feilplasing av gjaldførinum.

Meðan veruligi landsbankin, Gjaldstovan, hevur umsitið gjaldførið, hevur verið øðrvísið. Ratingin av landskassanum er farin upp. Við gamla Landsbankanum, var eingin renta av lánum lægri enn 3%, nú hevur Gjaldstovan fingið rentuna niður á 0,5%. Munur, ið merkist.

Við gjaldførinum, hevur Gjaldstovan fingið fyrimyndarliga góða rentu. Ja, so góða, at rentur av 2,3 mia av innstandandi nærum dekkar rentur av uml. 5 mia. í lánum. Gjaldstovan hevur ikki mist eitt oyra við plasing av gjaldføri. Og vit hava heldur onga bankakreppu havt.

Óneyðugur og dýrur poppur byrjar 1. januar og skattgjaldarin verður fátækari.

Jørgen Niclasen, tingmaður

Nordlysid.fo

Hví svíkur Kringvarpið sínar Public Service skyldur?

31.12.2016 - 10:47

Tað er ikki í lagi, at Kringvarpið áhaldandi svíkur sínar skyldur til at upplýsa okkum føroyingum um týðandi mál, fyri einans at senda illa undirbygd "Ekstra Blað-tíðindi" út til fólk. Eitt feskt dømi er vantandi upplýsing og kjak um nýskipanina av okkara høvuðsvinnu - Fiskivinnuni

Fyri skjótt tíggu árum síðani blivu øll veiðiloyvini í fiskivinnuni, okkara høvuðsvinnu, søgd upp og farið varð undir eina tilgongd at skipa fiskivinnuna av nýggjum. Fleiri royndir og uppskot hava verið frammi um, hvussu vinnan eigur at verða skipað framvir.

Í seinastuni er eitt álit komið fram frá Fiskivinnunýskipanarnevndini, ið sett varð av Landsstýrinum. Í álitinum eru tvey uppskot, ið bæði byggja á eina skipan við uppboðssølu av rættindum, men samstundis var sjálvur formaðurin í nevndini alment frammi og segði, at hann helt, at arbeiðssetningurin átti at verið breiðari, soleiðis at nevndin kundi havt hugt eftir øðrum loysnum enn uppboðssølu, tí hann var ivasamur um uppboðssøla var rætti hátturin.

Stutt eftir kom eitt uppskot frá Sambandsflokkinum, sum í fleiri lutum líktist tilmælunum frá nýskipanarnevndini, men sum í nógv minni mun bygdi á uppboðssølu og í størri mun bygdi á gjald fyri rættindi.

Einki veruligt kjak í Kringvarpinum

Hóast talan er um nokk störstu nýskipan av okkara høvuðsvinnu, og harvið okkara samfelagi, í nýggjari tíð, hevur lítið og einki kjak verið um evnið í Kringvarpinum. Tá man spyr Kringvarpið um hví teir ikki lýsa evnið til fulnar, er svarið sum við ein munn, at “evnið er ov torført” og “tað er ringt at gera áhugavert fyri meiniga mannin”.

Er tað gott nokk, at störstu avgerðirnar í okkara samfelag ikki verða lýstar til fulnar í okkara Public Service Kringvarpi? Kann Kringvarpið veruliga loyva sær at ignorera stóru politisku avgerðirnar í okkara tíð, tí “evnið er ov torført”?

Heldur Ekstra Blað-journalistikk enn saklig upplýsing

Kringvarpið hevur heldur lagt seg á tann bógvin at senda Ekstra Blað journalistikk heldur enn at gera sendingar við veruligari viðgerð og kjak av týðningarmiklu evnunum í samfelagnum.

Dømi um illa undirbygdu Ekstra-Blað-tíðindini er, at beint fyri jólum var langt innslag í Degi og Viku, har undirritaði varð lagdur undir at hava broytt meining um uppboðssølu av fiskirættindum og at orsøkin skuldi vera, at tað at hava framt eitt arbeiði fyri Reiðarafelagið merkti, at man harvið meinti tað sama sum Reiðarafelagið.

Lat tað beinanvegin vera sagt, at tað er í fínasta lagi at Kringvarpið tekur spurningar um óheftni upp og at tað tí sjálvsagt er í fínasta lagi, at spurningar vera settir til um meiningar eru óheftnar ella um tær eru ávirkaðar av áhugabólkum.

Tað, sum tó als ikki er í lagi, er, at Kringvarpið ikki setur seg inn í hvørjar meiningar viðkomandi fólk veruliga hava og hví meiningarnar eru sum tær eru, altso hvørjar grundgevingar liggja aftanfyrir meiningarnar. Hví bleiv t.d. spurningur ikki reistur um hví fleiri búskaparfrøðingar ivast í um uppboðssøla av fiskirættindum er rætta loysnin? Hví ivast sjálvur formaðurin í nýskipanarnevndini um uppboðssøla er rætta loysnin? Hví ivast undirritaði nú um uppboðssøla er rætta loysnin, tá hann áður hevur sett uppskot fram um uppboðssølu av fiskirættindum? Hvørja loysnir síggja onnur fakfólk fyri sær? Og hvørjar grundgevingar eru fyri skipanini hjá Sambandsflokkinum?

Drama og undirhald heldur enn innihald

Heldur enn at viðgera evnið er lættari at seta fram illa undirbygdar pástandir og drama-søgur, ið eru betur sum undirhald. Men er Public Service ikki eitt krav um veruligt innihald og ikki einans undirhald?

Tríva vit í aftur dømið omanfyri við innslagnum í Degi og Viku fyri jól konkluderaði Kringvarpið uttan fyrilit, at sjónarmiðini hjá undirritaða vóru ájavnt við tey hjá Reiðarafelagnum. Men eru tey tað?

Undan samrøðuni hevði undirritaði sent Kringvarpinum tilfar, sum lýsti hvørja støðu viðkomandi hevði til uppboðssølu av fiskirættindum, fyri harvið at vísa á, at sjónarmiðini ikki lógu ájavnt við tey hjá Reiðarafelagnum. Talan var um røðu frá orðaskifti í Løgtinginum og annars um alment kenda uppskotið hjá Sambandsflokkinum um nýskipan av fiskivinnuni.

Kringvarpið hevði tó ikki so frætt sum hugt eftir tilfarinum!

T.v.s. einki sum helst research var gjørt av fakta um pástandirnar hjá Kringvarpinum.

Tað var snøgt sagt ikki áhugavert hjá Kringvarpinum at seta seg inn í, hvat undirritaði veruliga meinti og hví. Tað var munandi meiri áhugavert hjá Kringvarpinum at hava sína egnu drama-søgu, sum kundi tæna sum undirhald heldur enn at viðgera sjálvt evnið.

Research til dumpukarakter í Kringvarpinum

Vit, sum dagliga fáast við gransking, vita, at skal eitt evni veruliga viðgerast og lýsast út í æsir, er neyðugt, at seta seg væl og virðiliga inn í fakta og fáa evnið lýst frá øllum vinklum. Tað nyttar ikki at seta fram pástandir, sum als ikki eru undirbygdur.

Tað, sum Kringvarpið í alt størri mun leggur á borðið, er drama og undirhald, ið als ikki er undirbyggt við research av søguni. Kringvarpið finnur ein “vinkul”, sum teir kalla tað, og síðan fortelja teir sítt drama fyri hyggjarum og lurtafum.

Høvdu vit, ið granska, gjørt tað sama, høvdu vit aldrin blivið bidnir til nakra uppgávu aftur, tí slíkt research kann ikki brúkast til nakað. Men opinbart er tað í lagi hjá Kringvarpinum?

Hava vit froyingar ikki uppiborið betur?

Um Kringvarpið fær hug til at geva nýskipanini av fiskivinnuni eina harðliga tiltrongda viðgerð, bæði fakliga og politiskt, vil eg fegin geva alt tað íkast, sum eg kann til evnið.

Magni Laksáfoss

Búskaparfrøðingur og tinglimur Sambandsflokksins

Nordlysid.fo

KJ letur upp aftur við fullari megi eftir nýggjár

31.12.2016 - 12:30

Jóladag, tá ið ódnin Urd herjaði kring landið, bleiv KJ á Kambsdali meint rakt av vindskaða.

Tann niðara høllin av sølu og goymslubygninginum (gamli timburhandilin) fór í smildur.

Uppruddingararbeiðið byrjaði beinanvegin 2. jóladag, og tað hevur gingið bæði skjótt og væl. Stórus partur av vørugoymsluni er fingin til høldar, og stóru lutirnir liggja nú í goymslubygningi í Sølðarfirði. Sølubúðin á Kambsdali er nú opin sum áður.

KJ letur upp aftur við fullari styrki mánadagin 2/1-2017.

KJ takkar hjartaliga fyri ta stóru og góðu hjálp, hesar strævnu dagar – frá sløkkiliði og fyrirkum, frá starvsfólkum og sjálvbodnum, sum beinanvegin komu til hjálpar fyri at bjarga tí, sum bjargast kundi, og rudda økið so skjótt og væl, sum til bar. Uttan hesa hjálp slapst ikki so væl burtúr hesum.

Túsund takk øll somul, og gott nýggjár.

KJ

Nordlysid.fo

Hildu jólaaftan nýggjarsaftan

01.01.2017 - 16:55

-Vit høvdu eina jólahugnaløtu í gjárkvøldið, nýggjarsaftan siga teir umborð á Ågot.

Tað er Føroya Sjómansmissión, ið hevur fingið nýggjarsheilsu frá manningini á Ågot, sum er á veg til fiskileið á Flemish Kap.

- Vit ótu dunnu við ymiskum góðum afturvið. Tá alt var vaska upp sungu vit nakrar jólasangir og stýrimaðurin læs jólaevangeliði. Síðani deildu vit pakkar út sum vit hava fingið frásjómanskvinnuringunum kring landi. Ein og ein pakki var so pakkaður upp, og tað var ikki sørt at menninir vóru spentir eftir at síggja, hvat hvør fekk. Pakkarnir vóru væl blandaðir hjá tær Torleif, tí pakkarnir vóru úr øllum landinum. Teir flestu høvdu avsendara á kortinum, so tað var stuttligt at hoyra menninar tosað um, at teir máttu fara at kanna hvør daman var. Til síðst ótu vit rís a lamande og høvdu mandlugávu. Tað var stak hugnaligt. Vit siga stóra takk fyri jólapakkarnar, og tað arbeiði sum tit gera. Tykkum og øllum okkara kæru heima verður ynskt eitt gott og eydnuberandi nýggjár, siga teir umborð á Ågot í jólaheilsu umvegis Føroya Sjómansmissión, har myndirnar eisini eru tiknar.

Ågot fór avstað 2. jólakvøld á midnátt.

Nordlysid.fo

Tað sviður at eg má leggja frá mær

30.12.2016 (20:25)

Taki væl við valdinum í Tórshavnar Kommunu, og farið um tað við virðing, ídni og kærleika.

Tað eru ynskini hjá Heðin Mortensen fyri nýggju samgonguna í Tórshavnar Býráð, sum tekur við valdinum á midnátt í annaðkvøld

Nýggja býráðið varð skipað í kvøld við Anniku Olsen sum borgarstjóra, og Gunvør Balle sum varaborgarstjóra.

Og í síni seinastu heilsu sum borgarstjóri, staðfesti Heðin Mortensen, at hóast tað sviður, at hann nú noyðist at leggja frá sær, ynskir hann nýggju býráðssamgonguni blíðan byr og hepnað hond.

– Eg veit, at tit hava evnini. So eg vóni, at tit eisini hava hugburðin sum skal til, fyri at verja og lívga um hesar dýrgripirnar, segði hann.

– Eg kenni tykkum fyrst og fremst sum góð fólk, og sum skilagóð fólk, ið vilja Tórshavnar kommunu og Føroya landi alt tað allarbesta, legði hann afturat.

– Tí eri eg hampiliga tryggur við at lata tykkum lyklarnar. Tað fer valla at lukkast at fáa tað at ganga reiðiliga av skriðuni til, áðrenn vit fáa tikið um endan aftur, helt hann fyri, við skálkinum aftanfyri oyrað.

Hann staðfestur, at politikkur er eitt torskilt spæl, og tí eru helst eisini nógvar orsökir til, at støðan bleiv, sum hon bleiv.

– Men hetta er úrslitið av telvingini. Ongin regla er brotin, og ongin mannagongd er, sum ikki er fylgd. Tí er tað heldur ikki formliga skeivt, at kyndilin nú kemur á aðrar hendur, um enn tað smakkar mær illa, segði Heðin Mortensen.

Men hann ásannar eisini, at hann er fullgreiður yvir, at hetta er ikki fyrstu ferð, at fleiri samgonguavtalur eru gjørdar, ella at orð ikki verða hildin.

- Og við hetta lag kunnu vit stúra fyri, at tað verður heldur ikki seinastu ferð. Men tað nýtist ikki at vera so tað átti avgjørt ikki at verið soleiðis, sigur Heðin Mortensen.

Bjargingarfólk bæði øtast og undrast

31.12.2016 (00:30)

– Eg øtist yvir, at vit ongan yvirskipaðan stovn hava, sum hevur ábyrgdina av okkara tilbúgving.

Tað sigur Kartni Jacobsen, stjóri fyri sløkkiliðið í Havn.

Hann heldur, at vit eiga at hava ein sjálvstøðugan stovn í Føroyum, sum hevur eina yvirskipaða ábyrgd av okkara tilbúgving.

– Men tað hava vit ikki, og tí undrar tað okkum almikið, at ein stovnur sum Brunaumsjón Landsins, er niðurlagdur sum sjálvstøðugur stovnur, og er lagdur undir Vørn, sigur hann.

Hann sigur, at Brunaumsjón Landsins skuldi heldur verið skipað sum ein sjálvstøðugur stovnur.

– Ístaðin fyri at verið niðurlagdur skuldi hann verið mentur, so at hann kundi havt til arbeiðis til alla tíðina at eftirmeta og endurskoða okkara tilbúgving, og alt lóggávuverkið í hesum sambandi.

– Samstundis skuldi hann havt eftirlit við sløkkiliðunum kring landið við tí endamáli at tryggja, at øll viðurskipti vóru í rættlag. Og harafturat skuldi ein slíkur stovnur havt eftirlit við oljugoymslum, dynamitti, fýrverki, og øðrum í hesum sambandi.

Kartni Jacobsen sigur, at skilir sostatt slett ikki, at Brunaumsjón ístaðin er niðurlagað, og løgd undir ein annan stovn.

Hann vísir á, at i Danmark hava tey "Beredsksstyrelsen", sum er ein ógvuliga týðandi stovnur.

– Bara ein so grundleggjandi spurningur um at tryggja, hvussu almenningurin verður kunnaður í vandastøðum, hava vit ongar greiðar mannagongdir fyri.

Aðrastaðni hava tey tað, tey kalla lúðurávaring, sum nú eru stórir hátalarar, men her hava vit einki.

Tað verður sagt, at Kringvarpið er ein tilbúgvingarstovnur, men spurningurin er, hvussu væl tað er skipað, heldur hann.

– Er talan um eitt eiturskýggj, fyri at nevna eitt dømi, er tað alneyðugt at vit fáa ávarað almenningin, leggur hann afturat.

Kortini heldur sløkkiliðsstjórin í Havn, at í eini bráðneyðugari støðu, sum teimum, ið vit hava havt nú á jólum, kann tað neyvan gerast betur.

– Vit hava nógv og gott fólk at heita á og tey gera eitt stórt arbeiði. Men vit skulu kortini ikki gloyma, at í ein stóran mun er talan um sjálvboðið arbeiði og tí er tað í roynd og veru ongin trygd fyri, at tey eru til taks, næstu ferð, brúk er fyri tí, tí ongin kann krevja at sjálvboðin fólk altíð eru til taks.

Hann sigur, at tilbúgving er í trimum stigum. Á stigi eitt skulu fólk klára seg sjálvi, á stigi tvey kemur hjálpin úr nærumhvørvinum, ella kommununum, men á triðja stigi er tað landið, ið skal vera til reiðar við hjálp.

– Men hvør er tann hjálpin, landið kann útvega, spyr hann. Fyri okkum at síggja, er tað ein maður við eini mappu undir arminum, heldur hann turriliga fyri.

Landið hevur okkurt heilt smávegis av útgerð at basa eini oljudálking, men tað er at kalla tað, tann almenna tilbúgvingin hevur til taks, sigur sløkkiliðsstjórin í Havn.

In.fo

Tey í Tjørnuvík fáa aldrin tunnil við hetta lag

31.12.2016 (08:33)

Skal tað nakrantíð eydnast at gera tunnil til Tjørnuvíkar, ella til aðrar fjarskotnar bygdir í Føroyum, verður tað neyðugt at óvanlig stig.

Tað er Hendrik Old, landsstýrismaður í samferðslumálum, púra sannførdur um.

Men hann er eisini til reiðar at taka tey neyðugu stigini fyri at tryggja tjørnuvíkingum, dalbingum, fámjiningum, gjáarfólki, og kanska øðrum við, betri samferðslusamband við einum tunli.

Og nú fer hann at vita um hann fær aðrar politikarar við upp á tað, so at ætlanin kann setast í verk.

Hendrik Old er sannførdur um, at vit tí arbeiðshátti, sum nú verður brúktur, verður tað aldrin, at peningur fer at verða settir av til tunlar til tær smærru bygdinarnar.

– Tað fyrsta, sum nú liggur fyri, er at gera nýggjan tunnil til Hvalbiar og síðani er tað tunlarnir norður um fjall. Og nú eru eisini vestmenningar farnir at strongja á, at fáa tunnil.

– Tað vísir seg, at tey størri plássini vinna hvørja ferð, og arbeiðshátturin nú er, at tunlar verða goldnir so hvørt, teir verða gjørdir, og tí krevja teir øgiliga stórar upphæddir um árið.

– Samstundis hava vit í minst ein mansaldur tosað um tunnil til Fámjins, Tjørnuvíkar, Gjáar, til Dals, og kanska aðrastaðir við, men enn eru teir ikki ein millimetur nærri enn teir vóru fyri 30 árum síðani.

Tí er einasti máti at broyta mannagongdina, soleiðis at tunlarnir kunnu gerast í smáum.

Tað, Hendrik Old nú fer at arbeiða fyri, er at fáa politiska undirtøku fyri at landið aftur skipar eitt toymið til at bora tunlar, akkurát sum landið hevði fyrr, og at keypa, ella leiga, útgerð at bora tunlar við.

Tá bar til at gera ein tunnil í smáum við smærri upphæddum á fíggjarlógini hvørt ár, og hann heldur, at hetta er einasti máti at útvega smærri bygdum betri vegasamband við tunli.

Hann sigur, at nú tað politiska arbeiðið verður tikið upp aftur eftir nýggjár, fer hann at kalla umboð fyri teir politisku flokkarnar á fund at tosa um hesi viðurskifti.

Tað hevur ikki verið undirtøka fyri hesum, men Hendrik Old hevur varhugan av, at hugburðurin er við at broytast, so hann hevur góðar vónir um, at tað fer at eydnast.

– Antin gera vit okkurt fyri at bøta um vegasambandið til hesar bygdin, ella skulu vit boða teimum at í hvussu so er hendan samgongan er heldur ikki til reiðar at tey skulu fáa tunnil. Og tað góðtaki eg treyðugt, leggur Hendrik Old afturat.

In.fo

Breið semja um fiskivinnuna langt burtur

31.12.2016 (17:55)

At Fólkaplokkurin er ímóti ætlanunum hjá landsstýrismanninum við fiskivinnumálum, Høgna Hoydal, um hvussu fiskivinnan skal skipast frá 1.januar 2018 er ikki nýtt.

Men at Sambandsflokkurin eisini er so langt burtur frá einari semju, kom rættuliga greitt fram, tá teir triggir kjakaðust seinnapartin í útvarpinum.

Í einum nýggjárskjaki, sum mest bar brá av at tosa hvør í munnin hjá øðrum, var kenslan greið: talan verður ikki um nakra breiða fiskivinnusemju.

Uppboðssølan hevur alla tíðina verið nevnd sum forðing fyri semju, men eisini hvør skal hava loyvi at selja fiskirættindi er ein forðing fyri semju.

Andstøðuflokkarnir halda, at umsetiligiheit av rættindum gevur dynamik í vinnuni, meðan landsstýrismaðurin heldur fast við, at ongin kann selja tað, sum ein ikki eigur.

So her gamlaárskvøld sær tað út til, at verður din nýskipan gjørd, sum hevur bert nakað av tí, sum landsstýrismaðurin hevur sett sær fyri at fáa ígjøgnum, so verður tað við einum meirluta í Løgtinginum - ikki ein breið semja.

In.fo

Her er nýggjársrøða løgmans

31.12.2016 (19:15)

Gott kvøld, góðu føroyingar.

Undan jólum var eg til jólahald á Barnaheiminum í Havn. Á hvørjum ári býtir løgmaður jólagávur út til børnini, og á hvørjum ári fær tú onkran óvæntaðan spurning. Eitt av børnunum spurdi, um tað er “stuttligt at bestemma í Føroyum?” Nú bestemmar løgmaður tibatúr ikki alt, men eg svaraði kortini: “Ja.” Tí, tað er hugaligt at stjórna einum landi, har tað gongst væl. Einum fólki við stórum virkishugi. Einari tjóð við stórum áráði.

Hendurnar, heilarnir og hjørtuni eiga øll lut í góðu gongdini. Heimahjálpin, ið er um okkara gomlu.

Heilsustarvsfólkini, sum røkta okkara sjúku.

Skiparin á brúnni og pedagogurin, sum tekur ímóti børnunum.

Flakakvinnan við skerilinjuna, fiskimaðurin á dekkinum og timburmaðurin á stillassinum.

Tað góða samfelagið hevur nógvar liðir, og tá ið øll virka saman, vinna vit øll. Alment og privat, á bygd og í bý, lærd og ólærd, kvinnur og menn.

Um nakrar fáar mánaðir fara vit helst at hoyra lívsjáltandi barnagrát frá einum nýfðingi, sum verður føroyingur nummar 50.000.

Tað verður ein varði í okkara søgu.

Men 50.000 fólk sigur einki um, hvørji vit eru, og hvussu vit eru ímóti hvør øðrum.

Hvussu fer tað at hilmast hjá sakleysu børnunum? Hvat samfelag fara tey at arva frá okkum vaksnu?

Tað spyrja vit foreldur okkum sjálvi, tá ið eitt nýtt lív byrjar. Vit stúra, tí vit elska, og tí vit ikki eru líkasæl.

50.000 fólk er bara eitt tal - og tó. Tað eru nakrar orsøkir til, at fleiri velja Føroyar. At so mong vilja, at tað er her, at tey og teirra børn skulu búgva og virka.

Her er arbeiði at fáa.

Her er trygt.

Her er sterkur felagsskapur, og her eru sterkir einstaklingar, sum bróta upp úr nýggjum.

Og tá ið fólk seta búgv her, er tað eisini, tí tey halda, at framtíðin er bjørt.

Hetta er kanska tað mest avgerandi – tí tann, sum sær móguleikarnar, hann er við til at skapa teir.

Og tá ið gongdin er, sum hon er, kann eg ikki annað enn svara ja, tá eitt barn á

Barnaheiminum spyr, um tað er “stuttligt at bestemma í Føroyum.” Tað er serliga hugaligt, tá ið tú veitst, at góða gongdin ikki er nøkur sjálfvylgja. Vit eru mong, sum minnst eina aðra tíð. Eina tíð, tá ið móguleikarnir vóru fáir og tryggileikin lítil.

Næsta ár eru 25 ár síðan tann 6.oktober 1992. Lagnudagin, sum gjørdist ímyndin av djúpu kreppuni í hálvfemsunum. 5000 føroyingar fluttu av landinum, og fjórði hvør var arbeiðsleysur. Hesi árin arbeiði eg sjálvur í saltfiskinum á Kósini. Ein dagin steðgaðu allar maskurnar. 300 fólk vórðu send til hús. Út í óvissuna og ótryggleikan. Men vit fullu ikki í fátt. Samanhaldið styrknaði. Mótburðurin fekk fólk at virka í felag. Og vit komu á føtur aftur. Tað gjørdur vit, tí vit lyftu í felag. Reiðarar, manningar, kommunan, peningastovnar og klaksvíkingar, sum gingu hús úr húsi og savnaðu pening fyri at fáa gongd á virksemið aftur. Tað snúði seg ikki um einstaklingin. Tað snúði seg um okkum øll. Tað var ikki ein eg-mentan, sum fekk okkum á føtum aftur. Tað var ein vit-mentan.

Tað samanhaldið, sum eg upplivdi kreppuárin, og sum framvegis eyðkennir okkara samfelag, er í dag undir trýsti kring heimin. Krøvini um at steðga globaliseringini, steðga samhandlinum millum lond og steðga tilflytingini runga í fleiri londum. Bretar tóku seg úr ES. Donald Trump vil strika fleiri handilsavtalur. Og forsetavalið í Fraklandi í vár er ein lagnustund fyri evropeiska samstarvið. Tað er ov lætt at skíra hetta rákið sum populismu. Vit mugu taka rákið í álvara og spyrja, hví so mong menniskju í vesturheiminum eru ónøgd. Eg haldi, at stóri ójavnin er ein høvuðsorsøk til stóru ónøgdina. Gjáirnar breiðkast millum rík og fátæk. Millum stórbýin og útjaðaran. Millum tey, sum vinna av globaliseringini, og tey, sum rinda prís. Úrslitið er, at tann savnandi megin viknar, og londini detta sundur. Ráðaleysar familjur kenna ótryggleikan á egnan kropp, tá ið arbeiðspláss hvørva, og tá ið nýggj, bílig arbeiðsmegi tekur teirra arbeiði. Fer vøksturin bara til teirra, sum longu hava, elvir tað til eitt mótrák. Sjálvandi. Tá ið nógv merkja, at teirra móguleikar fækka, verður okkara felagsskapur hóttur, og óttin fær fastatøkur. Málið um tilflyting klývur eisini nógv lond. Í fleiri førum er integratióin miseydnað, og nógv kenna seg uttanfyri felagsskapin.

Og óttin veksur, tá ið yvirgangurinn rakar fullkomiliga verjuleys fólk eitt stuttligt summarkvöld við strondina í Nice ella eitt hugnaligt vetrarkvöld á einum jólamarknaði í Berlin.

Flóttafólkakreppan setir okkum í Evropa í eina moralska tvístøðu. Vit vilja hjálpa menniskjum í neyð, og samstundis verja og varðveita okkara tryggu og frælsu lond. Henda tvístøðan verður avgerandi fyri evropeiska samstarvið frameftir.

Óttin og ónøgdin í Evropa eru eisini viðkomandi fyri okkum her heima. Hon fær meg at hugsa um, hvussu vit kunnu varðveita og styrkja okkara ríka og frælsa samfelag. Samanhald er avgerandi – men eingin sjálvfylgja. Samanhaldið er treytað av viljanum til at geva sítt íkast. Fánar hesin viljin, fáa vit eitt samfelag, har fólk krevja meira og meira, men vilja lata minni og minni. Øll mugu og skulu gera tað, tey megna. Bæði fyri seg sjálvum og fyri felagsskapin. »Ger tína skyldu og krev síðan tín rætt«. Hetta er avgerandi. Í løtuni gongur óvanliga væl í Føroyum. Fleiri eru vorðin nógv ríkari. Tað fegnast vit um, men framburðurin skal ikki metast út frá, hvussu gott tey ríkastu hava tað. Framburðurin skal metast út frá, hvussu tey fátækastu og veikastu hava tað. Tí eru fleiri grundleggjandi stig tikin til at minka um ójavnan og at basa fátækradøminum. Tí hava tey lægstlønntu fingið skattalætta. Tí hava tær mest útsettu barnafamiljurnar fingið fíggjarligan styrk. Tí hava tey við lægstu fyriritíðarpensjón fingið ein lætta. Men vit eru ikki komin á mál enn. Størsta hóttanin móti komandi ættarliði er skeiva aldursmansetingin. Og hesa avbjóðing mugu vit loysa. Tað er okkara skylda, at børnini arva eitt samfelag við minst somu vælferð og somu móguleikum, sum vit sjálvi finga frá foreldrunum. Tí hava vit sett fleiri útbúgvingar á stovn og hækkað lestrarstuðulin. Tí hava vit hækkað barnafrádráttin og langt barnsburðarfarloyvið. Tí seta vit pening til síðis til komandi ættarlið í nýggja búskapargrunnin. Og tí verða fleiri nýskipanir settar í verk fyri at framtíðartryggja okkara vælferðarsamfelag.

Men vit liva í eini tíð, har einstaklingurinn ofta er størri enn felagsskapurinn. Vit skulu støðugt stremba eftir onkrum betri enn tí, sum vit hava. Vit skulu áhaldandi menna okkum, seta nýggj mál og finna nýggjar avbjóðingar. Og vit læra at halda, at einasta forðingin fyri míni egnu succés er eg sjálv ella sjálvur. Og miseydnast okkurt – ja, so er tað okkara egna skyld. Vit hava mist evnini at vera nøgd. Nøgd við tað, sum vit hava, og nøgd við tað, sum vit eru. Talið av børnum og ungum við sálarligum trupulleikum er methøgt. Mong hokna undir tíðarinnar krøvum. Mong kenna seg miseydnad, tá lívið ikki er fullkomið. Men lívið er ongantíð fullkomið. Og úrslitið kann gerast, at fleiri gerast tunglynd og ráðaleys. Ikki tí, at nakað bagir teimum, men tí at tíðarandin sigur teimum, at okkurt er galið. Vit mugu ongantíð gloyma, at lívið eisini er móttburður, vónbrot og sorg.

Tráanin eftir tí fullkomna lívinum kann skjótt gerast okkara óeydna. Vit gloyma, hvat í roynd og veru hefur týdning. Hvør meiningin er. Kanska er neyðugt at gera upp við eina “eg-mentan”, har tað hefur størri týdning, at onnur eru hugtikin av mínum lívi, enn at eg sjálv ella sjálvur havi tað gott.

Fyri 30 árum síðan kom ein sterk “vit-mentan” undan í Gøtu, tá 16 menn keyptu eitt nýtt skip. Her byrjaði søgan um reiðarið Varðan og skipið Trónd í Gøtu. Skjótt gjørdist greitt, at tað gekk ikki eftir vild. Teir kláraðu ikki at svara hvørjum sítt. Manningin fór niður í løn. Setti enn meira í veð. Og mistu teir skipið, so mistu tey alt. Men tey høvdu neyðuga áræði. Øll tóku ábyrgd. Øll trúðu upp á tað, og øll hjálptust at. Í dag er Varðin ein av landsins størstu fyrirkum, sum skapar inntøkur og arbeiðspláss kring landið. Hetta er ein søga um hugburð. Sami hugburður sæst aftur hjá fleiri føroyskum fyrirkum. Eitt og hvørt samfelag hefur brúk fyri sterkum einstaklingum. Fólki, sum skara framúr. Fólki, sum ganga óroyndar leiðir. Men uttan felagsskapin dettur samfelagið sundur. Og tað er eingin andsøgn millum at hava sterkar einstaklingar og at hava ein sterkan felagsskap. Tvørturímóti – so treyta hesi bæði hvørt annað. Men, av honum, ið nógv er givið, av honum skal nógv verða kravt. Í teirri løtu, at tey sterku venda felagsskapinum bakið, er hann í vanda. Tí er neyðugt, at fyrirkur, ið skapa ovurhondsstóran vinning úr okkara tilfeingi, rinda fyri sín framíhjárætt. Tí er neyðugt, at føroyski fíggjarheimurin heldur aftur og vísir samfelagssinni. Og tað er sanniliga eisini neyðugt, at vit politikarar vísa varsemi, og at sjálvdrátturin í føroyskum politikki minkar. At einstaki politikarin gevst við at seta seg sjálvan fram um felagsskapin. At seráhugamál ikki vinna á loysnum, sum koma okkum øllum til góðar. Sjálvdrátturin sáar mistreysti. Sjálvdrátturin hóttir felagsskapin.

Ein sterkur felagsskapur er nógv meira enn almennar skipanir og veitingar. Í okkara samfelag eru mong, sum gera eitt stórt sjálvboðið hjálpararbeiði. Felagsskapir, samkomur, kirkjulið, sum brúka orku til at hjálpa øðrum. Og ikki minst sjálvbodnu bjargingarfeløgini, sum í ódnarveðrinum um jólini aftur vístu teirra týdning fyri trygdina hjá okkum øllum. Stóra takk til tykkum øll, sum hjálptu til. Sjálvboðið arbeiði skal ongantíð gerast ein umbering hjá okkum politikarum, men tað er og verður ein dygd at eiga borgarar, sum vilja seta tíð og pengar av til at hjálpa øðrum. Tað almenna fer ongantíð at loysa allar trupulleikar hjá øllum borgarum.

Føroyingar gera eitt stórt sjálvboðið arbeiði úti í heimi. Eisini í Sýria, har borgarakríggið gerst alt meira ræðuligt. Kemisk vápni og bumbur. Ofrini eru sum altíð vanlig fólk – menn, kvinnur

og børn. Og heimurin hyggur enn einaferð at í máttloysi. Eftir seinna veraldarbardaga segði heimurin, at slíkir ræðuleikar skuldu ongantíð henda aftur. Eftir fólkadrápið í Rwanda søgdu vit “ongantíð aftur”. Eftir etnisku útreinskanina í gamla Jugoslavia søgdu vit “ongantíð aftur”. Og nú hendir tað aftur í Sýria. Heimurin er framvegis ikki førur fyri at steðga óndskapinum og harðskapinum, tá hann herjar í sínum myrkasta líki. Sum heimsborgarar mugu vit eisini taka størri ábyrgd. Vit hava ráð at ganga undan, og hava tí eisini skylduna at gera tað. Tí hava vit hækkað neyðhjálpin munandi.

Men her heima er friður og framburður. Tað gongur væl í Føroyum, og vit hava alla orsøk til at vera bjartskygd, nú vit standa á gáttini til 2017. Sterkir einstaklingar og sterki felagsskapurin geva orsøk til bjartskygni. Men vit eru samstundis eitt viðbrekið fólk. Tað vísir okkara søga. Og kreppurnar komu, tí vit vórðu ábyrgdarleys í góðum tíðum. Læra vit ikki av mistøkunum í fortíðini, er skjótt at endurtaka tey í framtíðini. Lat okkum styrkja tað, sum ger, at vit eru millum heimsins fremstu tjóðir. Lat okkum vísa varsemi, nú tíðirnar eru góðar. Og lat okkum syrgja fyri, at okkara børn arva eitt samfelag við einari sterkari “vit-mentan”. Eitt samfelag við sterkum felagsskapi og sterkum einstaklingum.

Gott nýggjár. Gud signi tjóð okkara Føroyar.

Aksel V. Johannesen

Løgmaður

In.fo

Hesa heilsan sendi drotningin til Føroya

31.12.2016 (19:23)

Margretha drotning helt í kvøld nýggjársoðu. Ein av boðskapunum í røðuni var, at fólk hyggja meira uppá hvønn annan, geva hvørjum øðrum gætur, tosa við hvønn annan og heilsa uppá hvønn annan.

Drotningin hevði sum vant eina heilsan til føroyingar í røðuni, og hon ljóðaði soleiðis:

“Det var med stor glæde jeg i sommer igen rejste til Færøerne. Det var som altid en dejlig oplevelse at møde det færøske folks varme og venlige velkomst. Jeg fik et klart indtryk af den virkelyst, som det færøske folk lægger for dagen og de resultater, det fører med sig. Det ses klart, både inden for erhverv og i det levende kulturliv overalt på de skønne øer.

Mine varmeste hilsener med ønsket om et godt nyt år for alle på Færøerne.”

In.fo

Dagurin í dag: Nýggjársdagur

01.01.2017 (06:30)

Í dag er sunnudagur 1. Januar 2017.

Nýggjársdagur. Sum kirkjuligur heilidagur hevur hann eisini borið navnið *Circumcisio Domini* (umskering Harrans), ið sipar til, at áttanda dagin eftir føðingina var Jesus sum allir jødiskir dreingir umskorin (samanber Lukas 2;21). Sum frá leið varð nógv gjørt burturúr at halda henda dagin. Eisini var gáað um veðrið nýggjársdag. Var dagurin ikki ljósur, fór tað nýggja árið ikki at vera eydnuríkt. Nýggjársaftan sótu tey upp til midnátt, tí so fóru tey ikki at sova tíðina burtur í tí nýggja árinum, og tann, sum legði seg fyri midnátt og svav inn í nýggja árið, “datt niður ímillum árinum”, søgdu tey. Sloknaði ljósið nýggjárnsnátt, fór feigd at vera í húsinum í tí komandi árinum. Tey fólk, sum dugdu á at skyna og sótu eftir í kirkjuni nýggjársdag, skuldu síggja tey, ið feig vóru í tí árinum.

Annars kann verða lagt afturat, at tá ið tann kristna kirkjuliga tíðarrokningin tók við, vóru teir ikki á einum málið um, nær nýggjársdagur skuldi vera, og ymiskir dagar komu fyri, t.d. mariumessa um várið 25. mars ella jóladagur 25. desember.

Einaferð í 4. øld var føðingardagur Krists ásettur at vera 25. desember, og gjørt var tá av, at nýggjársdagur skuldi vera áttandi dagur jóla, áðurnevndi circumcisiodagurin. Tað hóskaði eisini so væl til, at hetta var sami dagurin, tá ið konslarnir í Róm tóku við embætinum.

Hákun kongur Sverrason (føddur í Føroyum) doyr í Bergen 1204.

Kelda: Dagar og nøvn í álamakkanum (Axel Tórgarð).

Hendingar:

1958: EEC (felagsmarknaðurin) byrjar

1959: Kubanski forsetin Fulgencio Batista rýmur úr Kuba eftir kollveltingina undir leiðslu av Fidel Castro.

1977: Føroyska fiskimarkið verður flutt út á 200 fjórðingar.

1993: Kekkia og Slovakia gerast sjálvstøðug lond.

2002: Bulgaria og Rumenia gerast ES limalond.

2007: Evran gerst gjaldoyra í 12 ES limalondum.

Føðingardagar:

- J. Edgar Hoover (1895-1972). Fyrsti ovasti fyri FBI. Sat frá 1924-72.

Andlát henda dagin:

1953: Hank Williams (1923-1959) ein av undangongumonnunum innan countrytónleik. Hann doyði einans 29 ára gamal av einum hjartatilburði.

2011: Flemming Jørgensen (1947-2011) Kendur sum sangari í danska bólkinum Bamses Venner.

In.fo

11 ára gamal hvarv undir haruskjóting

01.01.2017 (09:42)

Seinnapartin í gjár fekk løgreglan eina áheitan frá einum pápa um at koma at hjálpa sær at leita.

Hann og ein vinmaður vóru farnir út at skjóta harur gamlaárskvøld, og við sær hevði hann 11 ára gamla sonin. Hetta var norðan fyri Oyrargjógv í Vágum.

Beint eftir klokkan 15 er drongurin horvin. Tað nærkast skýming, og tá ringir pápin til løgregluna og biður um hjálp.

- Bjargingarbáturin Sverri loysti og fór at leita á sjógvi, tyrlan bleiv boðsend at leita frá luftini, fyra lögreglumans fóru at leita við hundi umframt at bjargingarfelagið har vesturi varð boðsent, greiðir John Kruse, vakthavandi á lögreglustøðini frá.

Fráboðanin til lögregluna kom eini 10 minuttir yvir trý seinnapartin, men tíbetur, longu klokkan trý korter til fyra varð leitanin avblást, tí tá var drongurin komin afturíftur av sær sjálvum. Tá hann var blivin burtur frá pápanum, hevði hann leitað sær aftur í bilin at bíða.

Alt spældi tí lukkutíð væl av hjá hesi familjuni.

In.fo

Jólamaður skeyt frá hond í náttklubba

01.01.2017 (11:12)

39 fólk eru higartil deyð og 69 send á sjúkrahús, eftir at minst ein yvirgangsmaður skeyt frá hond í einum náttklubba í Istanbul í Turkalandi beint eftir miðnátt.

Al Jazeera boðaði tíðliga frá, at yvirgangsmaðurin var dripin, men seinni hava turkiskir myndugleikar boðað frá, at teir enn jagstra ein yvirgangsmann.

Fleiri miðlar skriva, at yvirgangsmaðurin var ílatin sum ein jólamaður. Onkrir miðlar skriva, at talan er um so nógvar sum triggjar mans, men guvernørurin í Istanbul sigur, at talan er bara um ein yvirgangsmann.

Álopið varð framt móti náttklubbanum Reina, sum liggur í evropiska partinum av býnum. Náttklubburin er serliga væl umtóktur millum fót bóltstjornur, tónleikastjornur og onnur kend fólk, skriva turkiskir miðlar. Eisini er vanligt at síggja diplomatar og útlendsk handilsfólk í klubbanum. 15 av teimum 39 dripnu eru útlendingar.

Sambært Al Jazeera máttu fólk loypa úr klubbanum og út í Bosporussundið fyri at sleppa til rýmingar. Haðani fekk lögrelan bjargað teimum upp í bátar sínar.

Turkaland hevur verið sera hart rakt av yvirgangsálopum seinastu árin. 102 yvirgangsálop eru skrásett í 2016. Í teimum eru 448 fólk dripin. Níggju yvirgangsálop hava verið í Turkalandi. Í teimum eru 119 fólk dripin og 494 særd.

Tað eru bara triggjar vikur síðani eitt álop móti einum av fót bóltsvøllunum í Istanbul kravdi 45 mannalív.

Yvirgangsálop í Istanbul

2015

6. januar. 2 fólk dripin og ein særdur í eini sjálmorðsatsókn.

31. mars. 4 fólk dripin og tvey særd.

23. novembur. 1 dripin í bumbuálopið móti flogvøllinum.

12. januar. 12 dripin og 14 særd í sjálmorðsálopi í Istanbul.

3. mars. 1 særdur í yvirgangsálopi í Istanbul.

19. mars. 5 dripin og 36 særd í sjálmorðsbumbuálopið í Istanbul.

9. apríl. 3 særd í bumbuálopi í Istanbul.

7. juni. 11 dripin og 36 særd í bumbuálopi í Istanbul.

28. juni. 45 dripin og 239 særd í sjálmorðsálopi móti Atatürk flogvøllinum í Istanbul.

4. august. 1 avrættaður í Istanbul.

6. októbur. 10 særd í bilbumbuálopi í Istanbul.

10. desember. 45 dripin og 155 særd í bilbumbu- og sjálmorðsálopi í Istanbul.

In.fo

Føroyar eru útseldar í summar

01.01.2017 (16:50)

– Vit fara ikki at boosta Føroyar sum ferðamannaland í summar, tí alt er longu útselt.

Tað segði Guðrið Højgaard, stjóri í Visit Faroe Islands, tá hon var gestur í nýggjárssendingini hjá Kringvaprinum í gjárkvøldið.

Har greiddi hon millum annað frá væleydnaða sheepview áttakinum, sum er farið rættiliga víða um heim. Í 2015 var tað sólarmyrkingin, sum setti sín serliga dám á ferðavinnuna, í fjør var tað so Sheepview. Spurd, hvat tiltak Ferðaráðið fer undir í ár svaraði Guðrið Højgaard, at tey arbeiða við ymiskum hugskotum.

– Okkara kreativa toymi arbeiðir við ymiskum hugskotum, so tað fáa vit at síggja. Men Føroyar eru rættiliga útseldar longu nú – í øllum førum summarið 2017, so vit fara ikki at boosta summarið meira, segði Guðrið Højgaard.

– Tað er í veruleikanum fyrstu ferð, at okkum als ikki nýtist at marknaðarføra summarið, segði Guðrið Højgaard.

Hon segði, at tey á Visit Faroe Islands fara tí at leggja størri dent á »shoulder season« – sum er tíðin kring summarsesongina – og á lág sesongina framyvir.

In.fo

Fara at vinna lýsi úr laksaslógvi

01.01.2017 (18:15)

Havsbrún í Fuglafirði fer undir at fáa meira burturúr laksaslógvi.

Fyrirþokan hefur umbiðið maskinur, sum verða settar upp eftir summarfrítíðina, til eina nýggja verksmiðju í Fuglafirði. Verksmiðjan fer at gagnýts laksaslógv og vinna l'syi úrslógvinum.

Fyrst og fremst verður hetta gjørt fyri at gjørt fyri at virðisøkja framleiðsluna og tryggja at so nógv sum møguligt av føroyska tilfeinginum verður brúkt beinleiðis ella óbeinleiðis til mannaføði.

Havsbrún ger nógv fóður til alingina, men laksassógv verður ikki brúkt í framleiðsluni av alifóðri

Nýggja verksmiðjan verður royndarkoyrd í heyst og fer vætandi at arbeiða við fullari ferð um eitt ár.

In.fo

Týskland: Minst seks deyð í ferðsluvanlukku

01.01.2017 - 13:53

Týskland var á ársins fyrsta degi rakt av eini ræðuligari ferðsluvanlukku. Minst seks fólk eru deyð, meðan 13 onnur finga álvarsligan skaða.

Fleiri akfør vóru við í vanlukkuni, sum nendi á einum motorvegi har suðuri í Týsklandi.

Tjúkkur mjørki var í økinum, tá vanlukkan hendi beint eftir midnátt, nærhendis býin Bad Grönabach í Bayern-landslutinum, upplýsir ein talsmaður fyri løgregluna fyri dpa-tíðindastovuni.

Sjúkrabilar og bjargingarakfør í hópatali vórðu tíðliga í morgun framvegis á vanlukkustaðnum.

Í 2016 fall talið á deyðum í ferðsluni í Týsklandi annars við fimm prosentum í mun til 2015. Í fjør doyðu 3.280 fólk í týsku ferðsluni, upplýsir bileigarafelagsskapurin Adac.

Portal.fo

Danmark: 33 ára gamal maður brendi inni

01.01.2017 - 20:50

Ein 33 ára gamal maður í Aabenraa í Danmark er í kvøld deyður, eftir at hann brendi inni í íbúð sínari, sum liggur í einum íbúðarbygningi í Damms Teglsgård í Aabenraa.

Við TV2 sigur løgreglan í Syd- og Søndersjælland, at hon enn ikki veit, hví eldurin festi í.

50 fólk vórðu, sambært TV2, evakuerað úr íbúðarbygninginum, og at seks fólk, harundir tvey løgreglufólk, nú skulu lata seg kanna á sjúkrahúsi fyri roykeitrán.

Enn er ongar fráboðanir komnar um, at nakar av íbúgvunum í íbúðarblokkinum er komin álvarsligt til skaða av eldinum.

Eldurin varð fráboðaður kl. 18.23 danska tíð, og varð eldurin sløktur aftur um 8-tíðina danska tíð.

Portal.fo

JÓLAKONSERT VIÐ LØKIN - tvær eykakonsertir

30.12.2016 - 21:05

Øll atgongumerkini vórðu útseld til konsertina, so fyrireikararnir vórðu noyddir at seta tvær eykakonsertir á skrána, sum vóru sunnudagin 18. desember ávíkavist kl.16.00 og kl.20.00.

TRIÐJA ÁRIÐ

Hetta er triðja árið á rað, ið konsertin verður hildin, og áhugin er vaksin fyri hvørt ár, og tað skiltist á konsertleiðarunum, at konsertin er longu sett á jólaskrána hjá Løkshøll til jólini 2017. Tá seinasta konsertin var av, sunnukvøldið kl.20:00, høvdu umleið 1.000 fólk sitið í Løkshøll og notið adventina.

Klokkan var ikki farin nógv av átta leygarkvøldið 17. desember, tá hurðarnar inn í høllina vórðu afturlatnar, og inn á pallin trinu kapelmeistarar, tónleikarar og sangarar, sum vóru 35 í alt, og ikki at gloyma tey bæði, Randi Hansen og Ásbjørn Berthelsen, sum aftur í ár meistarliga leiddi fólk ið ígjøgnum jólakonsertina. Sangararnir settu seg í niðara borð og tónleikararnir í ovara borð, allir í hvítari skjúrtu. Kapelmeistari var Jákup Justinussen.

KONGURIN

Randi Hansen setti konsertina við at undirstrika, at temaði í ár er KONGURIN; og kongurin var

bæði at hoyra og síggja í teim ymisku framfærslunum. Júst av hesi orsök hevði man valt at pallurin varð kongaliga skryddur. Stórveggurin aftanfyri pallin var skryddur sum ein stór forhøll inn til eitt kongaslott við breiðari trappu, reyðum leypara, og krystallíknandi ljósakrúnum hangandi niður úr loftinum. At tann 3-dimensionella effektin var til staðar gjørði tað ikki verri.

Á pallinum stóð eitt stórt og búgvíð borð við stólum runt borðið. Við hesum vildu fyrireikararnir siga gestunum, at í kvøld verður borðreitt við nógvum góðum kongaligum rættum, og at gestirnir skula sita væl og hugnaligt og taka til sín hvønn einasta rætt og fara mett og væl sett av konsertini.

Breiða úrvælið av sangarum og framfærslum, saman við húsaorkestrinum, tryggjaði, at gestirnir fingtu tað teir høvdu rindað fyri. Konsertin var í góðar tveir tímar við steðginum, sum var knappan hálvan tíma, har konsertgestirnir høvdu høvið at heilsa uppá hvønn annan við kaffi og rísdessert.

TÓNLEIKARAR

Tónleikararnir vóru eitt vakurt blómtyssi sett saman av nógvum ymiskum blómum. Konsertin byrjaði við 18 ára gomlu Toftagentuni úr Nebo, Dania Tausen, sum við síni vøkru rødd og livandi kroppsmáli legði eitt gott støði undir kvøldið.

Síðani stigu tónleikatalenturnar fram hvør eftir aðra, sum hvør í sínum lagi og við sínum sereyðkennum, leiddi okkum inn í okkara bestu jólasálmar, soleiðis, at gestirnir bæði sóu Jesusbarni og kongin – fagnaðarklappuni rungaðu frá fullsetta salinum!

Konsertin endaði við, at øll reistu seg upp og í felag sungu føroyska jólatjóðsangin GLEÐILIG JÓL.

SANGARAR:

Heðin Askham, Jan Jacobsen, Sirikit Jacobsen, Dania Tausen, Judy Andersen, Beinta Napoleonsdóttir, Lilja Jacobsen og Steffan Løkin.

BÓLKAR:

Vanja, Laila og Barbara, Tiðnað og The Gadders.

HÚSAORKESTUR

Jákup Justinussen, Dávid í Lág, Pauli Reinert Hansen, Magni Huusgaard, Høgni Klakkstein, Jens Súni Hansen, Terje Johannesen, Ólavur Olsen, Eiríkur Skála og Elin Maria Dam.

Kristiliga Tíðindatænastan

v/ Poul Jóhan Djurhuus

gjaranes@gmail

Kristin.fo

Andlát

Sjúrður Dahl, ættaður av Oyri, búsitandi í Streymnesi, andaðist á Landssjúkrahúsinum 27. desember, 69 ára gamal.

Kvf.fo